

OBSAH

Předmluva	7
ČÁST SOCIOLOGICKÁ	9
1. Sociologie jako teoreticko-empirická věda	11
1.1 Když se řekne „sociologie“	12
1.2 Struktura sociologie	13
1.3 Funkce sociologie	17
1.4 Teoretická východiska sociologie	21
1.5 Vznik a vývoj sociologie aneb stručný úvod do historie sociologického myšlení	23
1.6 Československá a česká sociologie	27
2. Sociologický výzkum	29
2.1 Metody a techniky sociologického výzkumu	31
2.2 Sociologický výzkum v praxi	36
3. Společnost a společenský vývoj	40
3.1 Společnost	41
3.2 Společenský vývoj	44
3.3 Tradiční společnost	51
3.4 Moderní společnost aneb o okolnostech vzniku sociologie	53
3.5 Soudobá společnost	57
4. Společenský řád	60
4.1 Společnost a společenská smlouva	60
4.2 Společnost a řád	63
4.3 Normy a deviace	65
4.4 Jinakost a konformita	67
4.5 Hra a opojení jako jiné cesty ke konformitě	73
5. Kultura	76
5.1 Když se řekne „kultura“	76
5.2 Funkce kultury	79
5.3 Struktura kulturního prostředí	80
5.4 Pluralita v kultuře	83
5.5 Předsudky a stereotypy	85
6. Sociální struktura	88
6.1 Sociální struktura	88
6.2 Sociální stratifikace	89
6.3 Stratifikační systémy	89
6.4 Sociální mobilita	97
6.5 Sociální skupiny	99

7. Socializace.	104
7.1 Člověk – tvor přírodní a společenský	104
7.2 Socializace a osobnost	106
8. Sociální deviace.	116
8.1 Deviace	116
8.2 Sociální patologie	125
9. Veřejné mínění a jeho výzkum.	127
9.1 Veřejné mínění	127
9.2 Výzkum veřejného mínění	132
10. Sociologické diagnózy současné společnosti	137
10.1 Obecné shrnutí výkladových koncepcí	137
10.2 Snímek života (v) soudobé společnosti	143
ČÁST POLITOLOGICKÁ	151
1. Politologie a společenské vědy	153
1.1 Pracovní vymezení politologie	153
1.2 Legitimování politologie	153
1.3 Různá pojetí politologie na základě předmětu zkoumání	156
1.4 Přístupy a metodologický pluralismus v politologii	158
1.5 Vznik politologie a její americká a evropská podoba	161
1.6 Politologie v našich podmínkách	163
1.7 Problém vědeckosti politologie	165
1.8 Jazyk politologie – normativní a deskriptivní pojmy	167
2. Politika jako mnohostranná sociální činnost	169
2.1 Pracovní vymezení politiky	169
2.2 Charakteristika politiky jako praktické činnosti	169
2.3 Četnost oblastí působení politiky	170
2.4 Tři organické dimenze politiky: polity, politics, policy	171
2.5 Politika jako umění vládnout	173
2.6 Politika jako věc veřejná	175
2.7 Politika jako moc	176
2.8 Politika jako proces a metoda řešení společenských sporů	179
2.9 Vztah člověka k politice	180
3. Přehled politických ideologií.	182
3.1 Liberalismus	185
3.2 Konzervatismus	190
3.3 Socialismus	196
3.4 Nacionalismus	204
3.5 Fašismus	211
3.6 Anarchismus	222
3.7 Feminismus	233

3.8	Environmentalismus	240
3.9	Náboženský fundamentalismus	245
4.	Politické strany a stranické systémy	257
4.1	Pracovní vymezení politické strany	257
4.2	Význam stran a stranická demokracie	257
4.3	Strana, frakce, zájmová skupina, hnutí a politické ligy	258
4.4	Přístupy objasňující vznik stran	260
4.5	Vývojové typy stran	264
4.6	Evropská stranická rodina	266
4.7	Funkce stran	267
4.8	Pracovní vymezení stranického systému	269
4.9	Počet stran a „třídy“ stranických systémů	270
4.10	Charakteristika stranických systémů	272
5.	Volby a volební systémy	275
6.	Multikulturalismus	281
6.1	Demograficko-deskriptivní pojetí multikulturalismu	282
6.2	Ideologicko-normativní pojetí multikulturalismu	282
6.3	Programově-politické pojetí multikulturalismu	283
6.4	Multikulturalismus jako politická praxe	284
6.5	„Affirmative action“ jako nástroj politiky multikulturalismu	289
6.6	Vztah mezi „affirmative action“ a multikulturalismem	291
6.7	Kritika multikulturalismu	292
7.	Lidská práva a jejich ochrana	294
7.1	Pojem lidských práv	294
7.2	Historický nástin vývoje koncepce lidských práv	294
7.3	Základní charakteristika a kategorizace lidských práv	298
7.4	Ochrana lidských práv	299
7.5	Současná dilemata související s ochranou lidských práv	300
8.	Mezinárodní terorismus	301
8.1	Pracovní vymezení terorismu	301
8.2	Problém s definicí terorismu	301
8.3	Mezinárodní a globální terorismus	305
8.4	Protiteroristická politika USA	309
8.5	Protiteroristická politika Evropské unie	310
	Summary	315
	Literatura	316
	O autorech	331
	Jmenný rejstřík	333
	Věcný rejstřík	337